

प्रवेशः – गृहपाठः १५ उत्तराणि
Pravesha – Homework 15 Solution

I इतरवचनद्वयं लिखत ।

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
1)	यच्छतु	यच्छताम्	यच्छन्तु
2)	मारयतु	मारयताम्	मारयन्तु
3)	क्षालयतु	क्षालयताम्	क्षालयन्तु
4)	नम	नमतम्	नमत
5)	स्मराणि	स्मराव	स्मराम
6)	पृच्छानि	पृच्छाव	पृच्छाम
7)	भ्रमाणि	भ्रमाव	भ्रमाम
8)	नृत्य	नृत्यतम्	नृत्यत
9)	जिघ्र	जिघ्रतम्	जिघ्रत
10)	कथयतु	कथयताम्	कथयन्तु

II इतरवचनद्वयं लिखत ।

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
1)	त्रायताम्	त्रायेताम्	त्रायन्ताम्
2)	यतै	यतावहै	यतामहै
3)	सेवै	सेवावहै	सेवामहै
4)	भाषस्व	भाषेथाम्	भाषध्वम्
5)	श्लाघताम्	श्लाघेताम्	श्लाघन्ताम्
6)	क्षमताम्	क्षमेताम्	क्षमन्ताम्
7)	याचै	याचावहै	याचामहै
8)	लज्जस्व	लज्जेथाम्	लज्जध्वम्
9)	त्वरस्व	त्वरेथाम्	त्वरध्वम्
10)	शङ्कै	शङ्कावहै	शङ्कामहै

III लोट्-लकारे परिवर्तयत ।

- 1) क्रीडन्ति - क्रीडन्तु
- 2) यच्छति - यच्छतु
- 3) वदन्ति - वदन्तु
- 4) सेवते - सेवताम्
- 5) शोभसे - शोभस्व
- 6) यतन्ते - यतन्ताम्
- 7) वहतः - वहताम्
- 8) पश्यामि - पश्यानि
- 9) शोभामहे - शोभामहै
- 10) स्पर्धते - स्पर्धताम्

IV वाक्यानि लोट्-लकारे परिवर्तयत ।

- 1) बालकः तत्र हसति । बालकः तत्र हसतु ।
- 2) महिलाः कार्यं कुर्वन्ति । महिलाः कार्यं कुर्वन्तु ।
- 3) चित्रकारौ चित्रं पश्यतः । चित्रकारौ चित्रं पश्यताम् ।
- 4) भक्ताः देवं नमन्ति । भक्ताः देवं नमन्तु ।
- 5) पण्डिताः सत्यं वदन्ति । पण्डिताः सत्यं वदन्तु ।
- 6) त्वं पत्रं लिखसि । त्वं पत्रं लिख ।
- 7) ताः गीतं गायन्ति । ताः गीतं गायन्तु ।

- 8) वयं संस्कृतं पठामः । वयं संस्कृतं पठाम ।
- 9) अध्यापकः छात्रान् श्लाघते । अध्यापकः छात्रान् श्लाघताम् ।
- 10) भिक्षुकाः धनं याचन्ते । भिक्षुकाः धनं याचन्ताम् ।

V वाक्यानि लट्-लकारे परिवर्तयत ।

- 1) सेविका वस्त्रं प्रक्षालयतु । सेविका वस्त्रं प्रक्षालयति ।
- 2) त्वं क्षीरं पिब । त्वं क्षीरं पिबसि ।
- 3) अयं प्रश्नं पृच्छतु । अयं प्रश्नं पृच्छति ।
- 4) यूयं वदत । यूयं वदथ ।
- 5) अहं देवं नमानि । अहं देवं नमामि ।
- 6) सर्वे गीतं गायन्तु । सर्वे गीतं गायन्ति ।
- 7) वृषभाः प्रातःकाले चरन्तु । वृषभाः प्रातःकाले चरन्ति ।
- 8) वयं जलं पिबाम । वयं जलं पिबामः ।
- 9) युवां ग्रामं प्रविशेत्तम् । युवां ग्रामं प्रविशेथः ।
- 10) आवां भिक्षां यच्छाव । आवां भिक्षां यच्छावः ।

VI लङ्-लकारे परिवर्तयत ।

1) गोपालः अभिनयं करोति स्म ।

गोपालः अभिनयम् अकरोत् ।

2) आवां फलं खादावः स्म ।

आवां फलम् अखादाव ।

3) यूयं पुस्तकं आनयथ स्म ।

यूयं पुस्तकम् आनयत ।

4) ते भजनं गायन्ति स्म ।

ते भजनम् अगायन् ।

5) अहं नृत्यं करोमि स्म ।

अहं नृत्यम् अकरवम् ।

6) ताः विज्ञानं पाठयन्ति स्म ।

ताः विज्ञानम् अपाठयन् ।

7) वयम् असत्यं वदामः स्म ।

वयम् असत्यम् अवदाम ।

8) त्वं गायसि स्म ।

त्वं अगायः ।

9) युवां ग्रन्थं पठथः स्म ।

युवां ग्रन्थम् अपठतम् ।

10) ते नगरं गच्छतः स्म ।

ते नगरम् अगच्छताम् ।

VII अनुस्वार-नियमान् उपयुज्य वाक्य-संशोधनं कुरुत ।

1) एकं फलं आसीत् ।

एकं फलम् आसीत् ।

2) सः महान्तं आनन्दं अनुभूतवान् ।

सः महान्तम् आनन्दम् अनुभूतवान् ।

3) अहम् पत्रं अपठं ।

अहम् पत्रम् अपठम् ।

4) अहं एकाम् कथां अवदं ।

अहम् एकां कथाम् अवदम् ।

5) त्वम् गृहं आगत्य गृहपाठं अलिखः ।

त्वं गृहम् आगत्य गृहपाठम् अलिखः ।

VIII परस्मैपदी-धातून् उपयुज्य अनुवदत ।

1) Let the Bhaktas go to temples.

भक्ताः मन्दिराणि गच्छन्तु ।

2) Let the two boy have food.

बालकौ भोजनं खादताम् ।

3) Shall I go to shop ?

किम् अहम् आपणं गच्छानि ?

4) Let the women go to the village.

महिलाः ग्रामं गच्छन्तु ।

5) Let the lion not kill the elephant.

सिंहः गजं न मारयतु ।

IX आत्मनेपदी-धातून् उपयुज्य अनुवदत ।

1) You may speak.

त्वं भाषस्व ।

2) Let the doctors examine patients.

वैद्याः रुग्णान् परीक्षन्ताम्।

3) Let the students compete.

छात्राः स्पर्धन्ताम् ।

4) You all taste the fruits.

त्वं फलानि स्वादध्वम् ।

5) Let us all guess the answer.

वयम् उत्तरम् ऊहामहे ।